

Samenvatting

Deze studie onderzoekt de haalbaarheid van het integreren van vanpooling in het mobiliteitsbeleid van bedrijven. Vanpooling is een variant op carpooling waarbij een groep van negen personen met een minibus samen naar het werk rijdt. Hiertoe werd een breder literatuuronderzoek gecombineerd met een specifieke analyse van een potentiële implementatie bij een onderneming in Vlaanderen (Nike ELC).

De ligging van de vestiging in Laakdal tussen het Albertkanaal en E313 is een grote troef om operationele redenen, maar voor de bereikbaarheid van de medewerkers is dit een minder gunstige ligging. Helaas zijn de distributiecentra van Nike ELC moeilijk te bereiken, wat in een hoog gebruikpercentage van wagens resulteert met negatieve milieu-impact. Daarnaast beschikt de onderneming over een groot parkeerterrein. Dit is echter niet voldoende, ook al werken de medewerkers in shiften. Een van de kansen die het bedrijf ziet inzake duurzaam woon-werkverkeer is het aanbieden van vanpooling.

De onderzoeksvraag luidt als volgt: "Is het haalbaar voor Nike ELC om vanpooling aan te bieden?" Allereerst wordt een literatuurstudie uitgevoerd om in het vanpooling concept te verdiepen. Vervolgens wordt de deelnamebereidheid van de medewerkers achterhaald door middel van een survey en een kosten-batenanalyse uitgevoerd om te zien of Nike ELC het op een rendabele manier kan aanbieden. Een ander belangrijk aspect waar Nike ELC belang aan hecht is duurzaamheid. Daarom worden ook externe kostenberekeningen uitgevoerd om de milieu-impact te ramen.

Uit de literatuurstudie is gebleken dat in Vlaanderen voor het merendeel van de verplaatsingen personenwagens worden gebruikt. Dit is ook de belangrijkste oorzaak van milieuschade in de vorm van luchtvervuiling, geluidsoverlast, klimaatverandering enzovoort. De bedrijven kunnen maatschappelijk verantwoord ondernemen door alternatieve vervoermiddelen zoals vanpooling te promoten voor het woon-werkverkeer. Voor de werknemers is vastgesteld dat kostenbesparing de primaire drijfveer is om te vanpoolen. Daarnaast is de arbeidsplaats beter bereikbaar met vanpooling, terwijl minder flexibiliteit het

Duurzame mobiliteit: haalbaarheidsstudie van vanpooling bij Nike ELC

Promotor: Prof. dr. Cathy Macharis

Masterproef Handelsingenieur

grootste nadeel is voor de werknemers. Vanuit het standpunt van de werkgevers zorgt vanpooling in de eerste plaats voor het terugdringen van de files en de benodigde hoeveelheid parkeerplaatsen. Deze parkeerplaatsen kunnen dan gebruikt worden voor andere doeleinden. Het bedrijf draagt bij aan het welzijn van mens en milieu en krijgt zo een positiever imago. Bovendien kunnen de werkgevers die voldoen aan de voorwaarden, profiteren van 120 procent belastingaftrek, vijftig procent btw-aftrek en een vrijstelling voor de CO₂-bijdrage.

Uit het surveyonderzoek blijkt dat 57% van de deelnemende medewerkers hoofdzakelijk wegens verminderde flexibiliteit geen interesse toont voor vanpooling. Daarnaast vinden de voorstanders kostenbesparing de voornaamste reden om te vanpoolen. Bij de kosten-batenanalyse is de baten-kostenratio gelijk aan 0,99 en dit geeft aan dat opbrengsten van dit project zo goed als alle kosten kan dekken. Nike ELC kan zeker een kleine bijdrage uitgeven voor een positiever bedrijfsimago. Uit de externe kostenberekeningen blijkt dat vanpooling een maatschappelijk kostenvoordeel van € 114.824,40 oplevert.

De slotconclusie van dit thesisonderzoek is dat het vanpoolingconcept haalbaar is op voorwaarde dat de medewerkers overtuigd worden. We raden Nike ELC zeker aan om te starten met een pilootproject. Enerzijds kan een pilootproject drempelverlagend werken voor de medewerkers die nu de voordelen nog niet zien. Anderzijds blijkt uit de kosten-batenanalyse en de maatschappelijke kosten analyses dat er toch ook wel potentieel aanwezig is.

Ilyas Eren

Koersel, 9 juli 2015